

TEZA:

1. Zaniechanie wykonania obowiązków doskonalenia zawodowego przez Obwinioną wyczerpuje znamiona przewinienia dyscyplinarnego. Zobowiązanie do uzyskanie określonej ilości punktów szkoleniowych w ramach szkolenia ustawicznego jest nakładane przez samorząd radcowski w zakresie jego ustawowych kompetencji.
2. Akceptację Wyższego Sądu Dyscyplinarnego znalazł wniosek o nieobciążanie obwinionej kosztami postępowania odwoławczego. Sąd wziął pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w tym wiek obwinionej, zaprzestanie wykonywania zawodu w trakcie postępowania dyscyplinarnego, postawę w toku postępowania oraz niski stopień skomplikowania sprawy odwoławczej.

WO – 202 /22

ORZECZENIE

z dnia 16 lutego 2023 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Krzysztof Górecki /sprawozdawca/
Sędziowie: SWSD Katarzyna Broclawik
SWSD Rafał Rybnik

Protokolant: Piotr Ciepiński

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Dariusza Drozdowskiego po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2023 r. na rozprawie sprawy radcy prawnego E. G. - nr wpisu (...)

obwinionej o popełnienie przewinienia z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 60 pkt 8 lit. h tejże ustawy oraz art. 6, art. 14 i art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionej od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP z dnia 15 lipca 2022 r., sygn. akt OSD 73/XI//22

orzeka:

1. zaskarżone orzeczenie utrzymuje w mocy;

2. koszty postępowania odwoławczego w kwocie 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) ponosi Krajowa Izba Radców Prawnych w Warszawie.

Uzasadnienie

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w dniu 15 lipca 2022 r. w sprawie o sygn. akt: OSD – 73/XI//22 uznał radcę prawnego E.G. za winną tego, że w cyklu szkoleniowym 2018-2020 r. nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego, wynikającego z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i nie uzyskała wymaganych 40 punktów szkoleniowych, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 60 pkt 8 lit. h ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6, art. 14 i art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. OSD wymierzył obwinionej za ten czyn karę upomnienia oraz obciążył kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 1.200 zł.

Orzeczenie to zaskarżyła w całości obwiniona, wnosząc o:

1. uchylenie orzeczenia i umorzenie postępowania dyscyplinarnego,
2. nieobciążanie obwinionej kosztami postępowania odwoławczego.

W uzasadnieniu obwiniona wskazała, że nie uzyskała 10 z 40 punktów szkoleniowych, zatem obowiązek wykonała w $\frac{3}{4}$. Częściowe niewykonanie obowiązku szkoleniowego było związane z koniecznością opieki nad rodzicem w bardzo zaawansowanym wieku. Miało to miejsce pod koniec okresu rozliczeniowego. Obwiniona podkreśliła, że w dacie wszczęcia dochodzenia i wydania orzeczenia przez OSD nie wykonywała już zawodu radcy prawnego w związku z przejściem na emeryturę. Zdaniem obwinionej, biorąc pod uwagę jej dotychczasowe nienaganne wykonywanie zawodu i wiek, żadna z funkcji kary nie przemawia za jej adekwatnością. Szkodliwość popełnionego przewinienia jest znikoma, co również powinno prowadzić do umorzenia postępowania. W ocenie obwinionej przewinienie kwalifikowało się co najwyżej na ostrzeżenie dziekańskie. Obwiniona zwróciła też uwagę na to, że nie kwestionowała popełnienia przewinienia i szczegółowo wskazała okoliczności, w których doszło do

jego popełnienia, w związku z czym nie było potrzeby wyznaczania wielu rozpraw a sprawa nie była ani czasochłonna, ani skomplikowana.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny KIRP ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne.

Rozpoznanie odwołania następuje w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów (art. 433 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych).

Z ustaleń faktycznych poczynionych przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP wynika, że obwiniona w spornym okresie szkoleniowym uzyskała 30 z 40 punktów szkoleniowych.

Oceniając działanie, a w zasadzie zaniechanie wykonania obowiązków przez obwinioną, należy dojść do wniosku, iż wyczerpuje ono znamiona przewinienia dyscyplinarnego określonego w przepisach wskazanych we wniosku o ukaranie.

Zobowiązanie do uzyskania określonej ilości punktów w ramach tzw. szkolenia ustawicznego jest nakładane przez samorząd radcowski w ramach jego ustawowych kompetencji i wiąże wszystkich jego członków a jego niewypełnienie stanowi delikt dyscyplinarny.

Dobrem naruszonym jest w tym przypadku obowiązek doskonalenia zawodowego radców prawnych. Innym dobrem jest zaś szacunek i lojalność członków wobec organów samorządu radców prawnych, przejawiająca się m.in. poprzez stosowanie się do ich uchwał (art. 61 ust. 2 KERP).

Stopień naruszenia tego dobra trudno uznać za znikomy. Obowiązek doskonalenia zawodowego dotyczy wszystkich radców prawnych. Należy podkreślić, że jest on kontestowany przez część środowiska, która stoi na stanowisku, że wykonuje zawód zaufania publicznego a radcowie prawni są osobami na tyle odpowiedzialnymi, iż nikt nie powinien im narzucać ram i form samokształcenia. Organy samorządu są zaś przeciwnego zdania.

Trzeba też przypomnieć, iż Regulamin daje możliwość skorzystania ze szkoleń w formie e-learningu a w szczególnych przypadkach - wystąpienia o zwolnienie z realizacji obowiązku szkoleniowego, bądź zmniejszenia jego wymiaru. Samorząd zakłada więc istnienie sytuacji wyjątkowych, muszą być one jednak szczegółowo

wykazane przez osobę zainteresowaną. Akta sprawy nie dostarczają dowodów na podjęcie przez obwinioną inicjatywy w tym zakresie.

Odnosząc się do pozostałych argumentów poniesionych w odwołaniu należy wskazać, że, obok prewencji indywidualnej kary, istotna jest także prewencja ogólna, szczególnie aktualna wobec, wskazanego wyżej, sprzeciwu niektórych członków samorządu wobec sformalizowanego obowiązku kształcenia ustawicznego. Dotychczasowa niekaralność dyscyplinarna obwinionej jest co prawda godna pochwały, ale, w świetle ustawowego kryterium nieskazitelności charakteru i wysokich standardów etycznych i zawodowych oczekiwanych od radcy prawnego, jest normą i jako taka nie może stanowić okoliczności łagodzącej. Należy też podnieść, że obwiniona nie uprawdopodobniła wpływu okoliczności sprawowania opieki nad osobą bliską na nieuzyskanie brakującej liczby punktów. Podkreślenia wymaga również wymierzenie przez OSD najniższej z możliwych kar dyscyplinarnych. Zatem, ocena stanu sprawy, przyjęta przez Sąd dyscyplinarny I instancji była, zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, prawidłowa.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie dopatrzył się występowania w sprawie okoliczności uzasadniających zastosowanie z urzędu przepisów art. 439 i 440 k.p.k.

W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, nie było też podstaw do ingerencji w koszty postępowania zasądzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP. Zgodnie z §1 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015 w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego, w postępowaniu przed Sądem I instancji wynoszą one od 500 do 5.000 zł. Zatem, zostały one zasądzone na poziomie dolnym tego przedziału.

Natomiast akceptację instancji odwoławczej znalazł wniosek o nieobciążanie obwinionej kosztami postępowania odwoławczego. Wyższy Sąd Dyscyplinarny wziął pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, w tym wiek obwinionej, zaprzestanie wykonywania zawodu, postawą w toku postępowania dyscyplinarnego i niski stopień skomplikowania sprawy odwoławczej. Kierując się względami słuszności (art. 624 k.p.k. w zw. art 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych) uznano, że w tym przypadku należy odstąpić od reguły (art. 70⁶ ust.2 zd. pierwsze ustawy o radcach prawnych) i zwolnić obwinioną od obowiązku ich ponoszenia, obciążając kosztami Krajową Izbę Radców Prawnych.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji.